



پاسخنامه

دهم انسانی

۱۹ مرداد ماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، حمیدرضا رستم‌نژاد، نریمان فتح‌اللهی، زانیار محمدی	ریاضی (نهم)
صالح بهاری، امیرمحمد حسن‌زاده، فاطمه عبدالوند، ابوالفضل عباس‌زاده، سعید کرمی	فارسی (نهم)
ابوبالاب درانی، کامران عبداللهی، مصطفی قدیمی‌فرد، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، مرتضی کاظم‌شیرودی	عربی، زبان قرآن (نهم)
برگزیده از کتاب آبی نهم	عربی، زبان قرآن (نهم) - سؤال‌های «آشنا»
دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، آروین حسینی، حمیدرضا رستم‌نژاد، زانیار محمدی	ریاضی و آمار (۱)
صالح بهاری، ابوالفضل عباس‌زاده، سعید کرمی	علوم و فنون ادبی (۱)
برگزیده از کتاب اول دهم	علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال‌های «آشنا»
آرمین ساعدپناه، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته‌عربی، علی محسن‌زاده	عربی، زبان قرآن (۱)
جواد پاکدل، علیرضا خادمی زهکلو، طهورا رهنجام، محمد قربانی، پارسا وکیلی	منطق
سارا شریفی، احسان عالی‌نژاد، سارا معصوم‌زاده	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی (نهم)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده، میلاد رحیمی	سمیه اسکندری
فارسی (نهم)	زینب غلامعلی‌زاده	زینب غلامعلی‌زاده	الهام محمدی، سید علیرضا علویان، یاسمن شاهمرادی	الناز معتمدی
عربی، زبان قرآن (نهم)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	لیلا ایزدی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده، میلاد رحیمی	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	زینب غلامعلی‌زاده	زینب غلامعلی‌زاده	الهام محمدی، سید علیرضا علویان، یاسمن شاهمرادی	الناز معتمدی
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	لیلا ایزدی
منطق	پارسا وکیلی	پارسا وکیلی	فرهاد علی‌نژاد، محمدعلی یوسفی	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	محمدعلی یوسفی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهرا دامیار
مسئول دفترچه	فاطمه رئیس‌زیدی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروف‌چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی (نهم)

۱- گزینه «۴»

(عمیدرضا رستم‌نژاد)

طبق تعریف زاویه متمم، نتیجه می‌گیریم که مجموع زوایای A و B برابر 90° است.

$$\hat{A} + \hat{B} = 90^\circ$$

همچنین طبق فرض دوم سؤال، یعنی $\hat{C} + \hat{A} + 45^\circ = 135^\circ$ می‌توان عبارت $\hat{C} + \hat{A} = 90^\circ$ را نتیجه گرفت؛ بنابراین:

$$\left. \begin{array}{l} \hat{A} + \hat{B} = 90^\circ \\ \hat{C} + \hat{A} = 90^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \hat{A} + \hat{B} = \hat{C} + \hat{A} \Rightarrow \hat{B} = \hat{C}$$

(استرلال و آشنایی با اثبات در هنرسه، صفحه‌های ۳۳ تا ۴۳)

۲- گزینه «۱»

(مهری اسفندیاری)

ابتدا نسبت تشابه دو مثلث را می‌نویسیم و x را به دست می‌آوریم:

$$\frac{14}{x+2} = \frac{7}{x} \Rightarrow 14x = 7x + 14 \Rightarrow 7x = 14 \Rightarrow x = 2$$

$$\Rightarrow \text{نسبت تشابه} = \frac{7}{x} = \frac{7}{2}$$

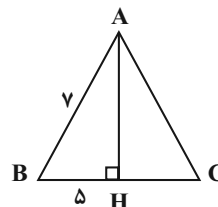
$$\Rightarrow \text{نسبت مساحت‌ها} = \left(\frac{7}{2}\right)^2 = \frac{49}{4}$$

(شکل‌های متشابه، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

۳- گزینه «۳»

(زانیار مموری)

چون فاصله نقطه A از دو سر پاره‌خط (B, C) یکسان است؛ پس این نقطه بر روی عمودمنصف پاره‌خط BC قرار دارد و با توجه به این که AH بر BC عمود است، پس نتیجه می‌گیریم که AH همان عمودمنصف ضلع BC است.



طبق قضیه فیثاغورس داریم:

$$7^2 = AH^2 + 5^2 \Rightarrow AH^2 = 49 - 25$$

$$AH^2 = 24 \Rightarrow AH = \sqrt{24} = 2\sqrt{6}$$

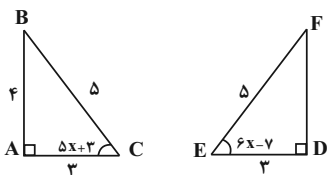
(استرلال و آشنایی با اثبات در هنرسه، صفحه ۴۰)

۴- گزینه «۲»

(نریمان فتح‌الهی)

مثلث ABC یک مثلث قائم‌الزاویه با طول وتر 5 است. با توجه به اینکه در مثلث‌های همنهشت اضلاع مقابل زاویه‌های نظیر برابرند، داریم:

$$6x - 7 = 5x + 3 \Rightarrow x = 10$$



(هم‌نوشتی مثلث‌ها، صفحه ۴۴)

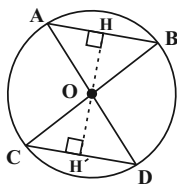
۵- گزینه «۳»

(زانیار مموری)

اگر فاصله مرکز دایره از دو وتر برابر باشد، آن دو وتر نیز با هم برابرند. (گزینه «۱») و چون وترها برابرند، پس اندازه کمان نظیر آن‌ها نیز با هم برابرند. (گزینه «۲»)

$$\triangle OAB \cong \triangle OCD$$

$OC = OD$ متساوی‌الساقین $\triangle OCD \Rightarrow$ شعاع دایره



هیچ دلیلی مبنی بر متساوی‌الاضلاع بودن مثلث OAB نداریم، پس این گزینه الزاماً درست نمی‌باشد.

(حل مسئله در هنرسه، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

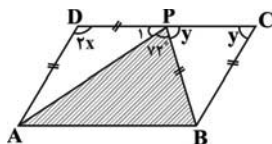
۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

از برابر بودن $AD = BC = BP = DP$ نتیجه می‌شود، مثلث‌های

$\triangle ADP$ و $\triangle BPC$ متساوی‌الساقین هستند؛ پس داریم:

$$\hat{P}_1 = \frac{180^\circ - 2\hat{x}}{2} = 90^\circ - \hat{x}$$





(دانیال آرکیش)

۸- گزینه «۲»

$$2^8 + 2^2 \times 3 \times 2^0 \times 1^0 = 2^8 + 2^6 \times 2^0$$

$$= \frac{2^8}{2^6} \times 1 = 2^8 - 6 = 2^2 = 4$$

(توان صحیح، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۴)

(موری اسفندیاری)

۹- گزینه «۴»

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

$$\left[-\left(\frac{1}{2}\right)^{-1}\right]^{-2} = (-2)^{-2} = \left(-\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4}$$

گزینه «۲»:

$$\left[-\left(\frac{1}{2}\right)\right]^{-2} = (-2)^2 = 4$$

گزینه «۳»:

$$-5^{-2} = -\frac{1}{5^2} = -\frac{1}{25}$$

گزینه «۴»:

$$(-5^{-2})^{-1} = \left(-\frac{1}{25}\right)^{-1} = \left(-\frac{1}{25}\right)^{-1} = -25$$

بنابراین از بین گزینه‌ها، گزینه «۴» کم‌ترین مقدار است.

(توان صحیح، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴)

(کتاب آبی)

۱۰- گزینه «۴»

$$(7^2)^x \times 7^{x-1} = (7^3)^{5x+1} \Rightarrow 7^{2x} \times 7^{x-1} = 7^{15x+3}$$

$$\Rightarrow 7^{3x-1} = 7^{15x+3} \Rightarrow 3x-1 = 15x+3$$

$$\Rightarrow 12x = -4 \Rightarrow x = -\frac{1}{3} \Rightarrow x^3 = -\frac{1}{27}$$

(توان صحیح، صفحه ۶۴)

$$\hat{P}_1 + 72^\circ + \hat{y} = 180^\circ \quad \hat{P}_1 = 90^\circ - \hat{x} \rightarrow$$

$$90^\circ - \hat{x} + 72^\circ + \hat{y} = 180^\circ$$

$$\Rightarrow \hat{y} - \hat{x} + 162^\circ = 180^\circ \Rightarrow \hat{y} - \hat{x} = 180^\circ - 162^\circ$$

$$\Rightarrow \hat{y} - \hat{x} = 18^\circ \Rightarrow \hat{y} = 18^\circ + \hat{x}$$

از طرفی در هر متوازی‌الاضلاع زاویه‌های مجاور، مکمل یکدیگرند، یعنی

داریم:

$$\hat{D} + \hat{C} = 180^\circ$$

$$2\hat{x} + \hat{y} = 180^\circ \quad \hat{y} = 18^\circ + \hat{x} \rightarrow 2\hat{x} + 18^\circ + \hat{x} = 180^\circ$$

$$\Rightarrow 3\hat{x} + 18^\circ = 180^\circ \Rightarrow 3\hat{x} = 180^\circ - 18^\circ$$

$$\Rightarrow 3\hat{x} = 162^\circ \Rightarrow \hat{x} = 54^\circ$$

(آشنایی با اثبات در هنرسه، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(کتاب آبی)

۷- گزینه «۲»

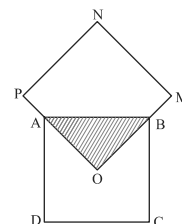
مساحت مثلث OAB، $\frac{1}{4}$ مساحت مربع ABCD است. از آنجایی که دو

مربع هم‌نهشت هستند، می‌توانیم نتیجه بگیریم که مساحت مثلث OAB،

 $\frac{1}{4}$ مساحت مربع PNMO خواهد بود. بنابراین می‌توانیم بنویسیم:

$$ABCD \cong OMNP$$

$$S_{\triangle OAB} = \frac{1}{4} S_{ABCD} = \frac{1}{4} S_{OMNP}$$

بنابراین در این دو مربع $\frac{1}{4}$ مساحت مربع‌ها مشترک می‌باشد. در نتیجه

طبق اجتماع دو مجموعه در فصل ۱، در داخل کل شکل ۷ برابر مثلث

OAB وجود دارد. بنابراین نسبت مساحت مثلث OAB به کل شکل $\frac{1}{7}$

می‌شود. (۸ برابر مساحت OAB در داخل دو مربع وجود دارد؛ ولی یک

قسمت مشترک بوده و دو بار به حساب آمده است. یک قسمت را کم

می‌کنیم. بنابراین مساحت کل شکل ۷ برابر مساحت مثلث می‌شود.)

(هم‌نوشتی مثلث‌ها، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۸)

فارسی (نهم)

۱۱- گزینه «۲»

(فاطمه عبدالوند)

جمله‌های هر بیت:

الف) «غنیمت شمر»، «جز حقیقت مجوی»، «باری است فرصت»، «دگر بار نیست»: چهار جمله

ب) «مپیچ از ره راست بر راه کج»، «در هست»، «حاجت به دیوار نیست»: سه جمله

ج) «ز آزادگان بردباری و سعی بیاموز»، «آموختن عار نیست»: دو جمله
(دانش زبانی، صفحه ۲۶)

۱۲- گزینه «۴»

(امیرمهر حسن زاده)

صفت برتر، گاهی وابسته پسین قرار می‌گیرد که با مرتب کردن ارکان مصراع اول بیت گزینه «۴» این حالت دیده می‌شود. دوش با روی تازه‌تر از گل به خواب من آمدی. همان‌طور که می‌بینید «تازه‌تر» در اینجا وابسته پسین «روی» شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «زیباتر» قید است.

گزینه «۲»: «بلندتر» مسند است.

گزینه «۳»: «قوی‌تر» مسند است.

(دانش زبانی، صفحه ۳۳)

۱۳- گزینه «۴»

(امیرمهر حسن زاده)

پررش انکاری موجود در این گزینه برای آوردن پند و اندرز است: چه (چرا) داری تو چندین امید؟ چندین امید نداشته باش یعنی موی سپید نشانه‌ای برای مرگ است و زیاد به زندگی طولانی مدت امید نداشته باش. شاعر این پند و اندرز را می‌دهد که مرگ حتمی است و هیچ‌کس زندگی جاودانه نخواهد داشت.

(دانش زبانی، صفحه ۲۷)

۱۴- گزینه «۳»

(ابوالفضل عباس زاده)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دو کنایه: پرده‌در شدن، سر به مهر بودن

گزینه «۲»: دو کنایه: سرد مهر، خونگرم

گزینه «۳»: سه کنایه: چرب نرمی، کوته زبان، سخت‌رویی

گزینه «۴»: یک کنایه: زخم زبان

(دانش ادبی، صفحه ۲۸)

۱۵- گزینه «۱»

(سعید کرمی)

گزینه «۱»: دکه علم یا دکه خرد: تشبیه / سر و در: جناس

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: دست دراز کردن: کنایه از طلب کردن چیزی از سر نیاز / در این بیت تلمیح وجود ندارد.

گزینه «۳»: درس، مدرسه: مراعات نظیر / این بیت جان‌بخشی ندارد.

گزینه «۴»: درد و درمان: تضاد / در این بیت تشبیه وجود ندارد.

(دانش ادبی، ترکیبی)

۱۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

در بیت گزینه «۲» شاعر مخاطب را پند می‌دهد که «گرم کن، نه پرخاش و جنگ، تا بتوانی عالم را به زیر نگیین انگشترت بیاوری». در سایر ابیات، مصراع دوم، مثالی برای تأیید گفته شاعر در مصراع اول است:

گزینه «۱»: عیب انسان‌های پاک زود بر مردم آشکار می‌شود، همان‌طور که مو در شیر خالص زود پیدا می‌شود.

گزینه «۳»: از راه راست بر راه کج مپیچ، همان‌طور که وقتی در هست نیازی به بالا رفتن از دیوار نیست.

گزینه «۴»: وقتی آدمی پیر شد، حرص و طمع او جوان می‌شود. همان‌طور که خواب در وقت سحرگاه سنگین‌تر می‌شود.

(دانش ادبی، صفحه ۲۶)

۱۷- گزینه «۲»

(صالح بوری)

در گزینه «۲»، واژگان «شتاب - تاب» با واژگان بیت صورت سؤال «خواب - باب» می‌توانند هم‌قافیه باشند.

واژگان قافیه در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کمان - ناتوان

گزینه «۳»: نهند اول (به حساب آورند) - نهند دوم (نسبت دهند)

نکته: اگر دو واژه در خواندن و نوشتن یکسان باشند؛ اما معنای متفاوتی داشته باشند، دیگر ردیف به حساب نمی‌آیند؛ بلکه «قافیه» هستند.

گزینه «۴»: تاخت - بیافت

(قافیه، ترکیبی)

۱۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در بیت صورت سؤال می‌خوانیم «وقتی آینه نقش تو را راست و درست نشان داد، خودت [را] بشکن، شکستن آینه خطاست». واژه «راست» در این بیت در مقابل «نادرست» آمده است، همان‌طور که در گزینه «۳» آمده است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خون همچو سیل از چپ و راست روان شد. واژه «راست» در برابر «چپ» آمده است.

گزینه «۲»: [خدا] زمین و آسمان را بهر تو آراست، به همین دلیل با قامت راست برخاسته‌ای. «راست» در برابر «خمیده» آمده است.

گزینه «۳»: گل خندید که از [حرف] راست و درست نمی‌رنجیم؛ ولی هیچ عاشقی سخن سخت به معشوق نمی‌گوید.

گزینه «۴»: سودای وصل تو تنها آرزوی دل حافظ نیست. کیست آن کس که هوای وصل تو در خاطرش نباشد! (یعنی در خاطر همه آرزوی وصل تو هست).
(مفهوم، صفحه ۲۵)

۱۹- گزینه «۱»

(فاطمه عبدالوند)

در این بیت و بیت صورت سؤال به این مفهوم اشاره می‌شود که هنگام مواجه شدن با عیب و خطاهایمان سعی کنیم آن غرور و خودبینی و تکبر را کنار بگذاریم و به فردی که عیب‌هایمان را به ما می‌گوید توجه داشته باشیم تا بتوانیم خودمان را اصلاح کنیم و بهتر شویم.

(مفهوم، صفحه ۲۵)

۲۰- گزینه «۳»

(ابوالفضل عباس زاده)

تأکید صورت سؤال بر ضررها و زیان‌های یار و دوست بد است و در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» هم این تأکید بر دوری از یار بد را می‌بینیم.

(مفهوم، صفحه ۳۱)



عربی، زبان قرآن (نهم)

۲۱- گزینۀ «۴»

(ابوطالب درانی)

«أَمَنَّا»: ایمان آوردیم، ایمان آورده‌ایم (رد گزینۀ‌های «۲ و ۳») / «فاغفرُ لنا»: پس ما را بیامرز («مؤمنان» در گزینۀ «۳» اضافی است؛ رد سایر گزینۀ‌ها) / «ارحمانا»: به ما رحم کن (رد گزینۀ‌های «۱ و ۲») / «أَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ»: تو بهترین رحم‌کنندگانی (رد گزینۀ‌های «۱ و ۳») / دقت کنید که ترتیب ترجمۀ افعال «فاغفرُ» و «ارحمانا» در گزینۀ‌های «۱ و ۲» رعایت نشده است.

(ترجمه، صفحه ۳۴)

۲۲- گزینۀ «۳»

(مصطفی قریمی فردر)

«علیّ الذهاب»: باید بروم، بر من واجب است بروم (رد گزینۀ «۱») / «صُنِعَ جسر الصداقة»: ساختن پل دوستی (رد گزینۀ‌های «۱ و ۴») / «وقعت»: اتفاق افتاد (رد گزینۀ «۴») / «العداوة بینهما»: دشمنی میان آن دو (رد سایر گزینۀ‌ها)

(ترجمه، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

۲۳- گزینۀ «۴»

(ابوطالب درانی)

تشریح گزینۀ‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: ترجمۀ صحیح: «چرا کولر را روشن نمی‌کنی؟ زیرا خراب است!»
گزینۀ «۲»: ترجمۀ صحیح: «هوا گرم است! پنجره‌های اتاق را باز می‌کنم!»
گزینۀ «۳»: ترجمۀ صحیح: «آیا می‌خواهی که سوار خودرو شوی؟!»

(ترجمه، ترکیبی)

۲۴- گزینۀ «۴»

(مصطفی قریمی فردر)

«فی الساعة الثالثة»: در ساعت سه

(ترجمه، ترکیبی)

۲۵- گزینۀ «۱»

(معمدعلی کاظمی نصرآباری)

مفهوم عبارت صورت سؤال و گزینۀ «۱» هر دو به این اشاره دارند که منشأ هر خوبی‌ای، دانش و دانایی است و از طرف دیگر، منبع هر بدی‌ای، جهل و نادانی می‌باشد.

(مفهوم، صفحه ۵۸)

۲۶- گزینۀ «۱»

(اکامران عبدالهی)

ترجمۀ عبارت: «مکانی است که در آن بیماران برای معالجه بستری می‌شوند.» تعریف مناسبی برای «انبار» نیست (ص): «المستشفى (بیمارستان)».

تشریح گزینۀ‌های دیگر:

گزینۀ «۲»: کسی که در اداره کار می‌کند: «کارمند»

گزینۀ «۳»: جمع کلمۀ پُل: «پُل‌ها»

گزینۀ «۴»: کسی که در مزرعه کار می‌کند: «کشاورز»

(واژگان، ترکیبی)

۲۷- گزینۀ «۲»

(کتاب جامع)

«الأبحاث»: پژوهش‌ها

(واژگان، ترکیبی)

۲۸- گزینۀ «۱»

(مصطفی قریمی فردر)

«المهندسون»: جمع مذکر سالم / «جسوراً»: جمع مکسر / «میادین»: جمع مکسر / «الستیارات»: جمع مؤنث سالم

نکته مهم درسی:

دقت کنید که همیشه «ون» و «ین» در آخر کلمه دال بر جمع مذکر سالم بودن آن نیست؛ مانند «میادین» که مفرد آن «میدان» است و جمع مکسر محسوب می‌شود.

(قواعد، انواع جمع، مشابه تمرین چهارم صفحه ۴۴)

۲۹- گزینۀ «۲»

(مرتضی کاظم شیروردی)

«تلمیذات» جمع مؤنث است و فعل امر پس از آن به صورت «أرْسُمنَ» صحیح است.

نکته مهم درسی:

توجه داشته باشید که جمع‌های مؤنث هرگاه امر شوند «ن» از انتهای فعل، حذف نمی‌شود.

(قواعد، فعل امر، صفحه‌های ۴۲ و ۵۴)

۳۰- گزینۀ «۴»

(ابوطالب درانی)

«أَطْلُبُوا، أَطْلُبْنَ، أَطْلُبَا»: طلب کنید، بخواهید

«أَطْلُبِي»: طلب کن، بخواه

(قواعد، فعل امر، صفحه‌های ۴۲ و ۵۴)



عربی، زبان قرآن (نهم) - سؤال‌های «آشنا»

۳۱- گزینه «۲»

«إذ: آن گاه، هر گاه / «فَلَمَّا»: گفتیم (رد گزینه «۳») / «الملائكة»: فرشتگان / «اسجدوا»: سجده کنید (رد گزینه «۱») / «سجدوا»: سجده کردند (رد گزینه‌های «۳ و ۴») / «إلا»: به جز، غیر از (رد گزینه «۴») (ترجمه، صفحه ۵۶)

۳۲- گزینه «۱»

«يصرخ»: فریاد می‌زند (رد گزینه‌های «۲ و ۳») / «أحدهم»: یکی از آن‌ها (رد گزینه‌های «۲ و ۳») / «بغته»: ناگهان (رد گزینه «۲») / «زأينا»: دیدیم / «ذخانا»: دودی / «من بعيد»: از دور (رد گزینه «۴») / «كه»: در گزینه «۴» اضافی است (رد گزینه «۴»). (ترجمه، مکمل متن درس، صفحه ۵۲)

۳۳- گزینه «۲»

«كان ... أخوان»: دو برادر بودند / «في مزرعة الرز»: در مزرعه برنج (رد سایر گزینه‌ها) / «فجأة»: ناگهان، یکباره / «ووقعت غداوة»: دشمنی‌ای افتاد (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «بين الأخوين»: میان دو برادر (رد سایر گزینه‌ها) / «قسما»: تقسیم کردند (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «نصفين»: دو نصف (ترجمه، ترکیبی صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

۳۴- گزینه «۲»

تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «ثم»: سپس - «ريح»: باد - «مياه البحر»: آب‌های دریا - «أصاب»: برخورد کرد
گزینه «۳»: «شباب»: جوانان - «أصدقاء»: دوستان - «لا تحزنوا»: غمگین نباشید
گزینه «۴»: «يوم من الأيام»: روزی از روزها - «مطر شدید»: باران شدیدی - «أصاب»: برخورد کرد - «احترق»: آتش گرفت - «آن» در ترجمه اضافی است و معادلی در عبارت عربی ندارد. (ترجمه، مکمل متن درس، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

ترجمه متن درک مطلب:

«امروز دانش‌آموزان درس‌هایشان را خارج از کلاس نوشتند، زیرا هوا بسیار لطیف بود، پس آن‌ها درس را به خوبی فهمیدند و مسائل سخت برایشان ساده شد، دانش‌آموزان بسیار خوشحال شدند، پس یکی از آنان گفت: این خوب است، درس‌هایمان را هر روز خارج از کلاس خواهیم خواند، پس معلم به او پاسخ داد: خیر! هر سخنی جایی و هر زمانی (موقعیتی) مردانی [مخصوص به خود] دارد.»

۳۵- گزینه «۲»

(کتاب آبی)
ترجمه عبارت: «دانش‌آموزان به خارج کلاس رفتند، زیرا برای فهمیدن درس بهتر بود!»
عبارت فوق نادرست است؛ زیرا دانش‌آموزان به خاطر خوب بودن هوا، به خارج از کلاس رفتند.
ترجمه گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «مسائل علمی ساده شد، وقتی که دانش‌آموزان درس‌هایشان را خارج از کلاس نوشتند!»

گزینه «۳»: «دانش‌آموزان هر روز درس‌هایشان را خارج از کلاس نمی‌خوانند!»
گزینه «۴»: «معلم سخن دانش‌آموزش را نپذیرفت، زیرا آن درست نبود!» (درک مطلب، ترکیبی)

۳۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)
با توجه به حرف معلم در جواب دانش‌آموزش، نزدیک‌ترین ضرب‌المثل از لحاظ مفهوم (هر سخن جایی و هر نکته مکانی دارد!) است. (درک مطلب، ترکیبی)

۳۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «خشبياً»: چوبی
گزینه «۳»: «أعجز»: ناتوان‌ترین
گزینه «۴»: «قاطع الرحم»: برنده پیوند خویشان (واژگان، ترکیبی)

۳۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی)
فعل أنظروا (جمع مذکر) ← فعل أنظرن (جمع مؤنث)؛ هم‌چنین «زملاء» جمع مکسر از اسم مذکر «زمیل» می‌باشد و «زميلات» جمع مؤنث «زميلة» است.
(قواعد، فعل امر، مشابه تمرین چهارم صفحه ۵۷)

۳۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی)
فعل عبارت «جمع» است که فعلی ماضی است، دقت کنید که «أعلم» بر وزن «أفعل» و به معنای «داناترین» اسم است، نه فعل. (قواعد، انواع فعل، ترکیبی)

۴۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)
وقتی کلمه «صديقتان» را صدا می‌زنیم، مانند وقتی است که «صديقان» را صدا می‌زنیم و برای هر دو (مذکر و مؤنث)، فعل امر را بدون (ت) به کار می‌بریم (ص: یا صديقتان! اکتبا جواب السوالين!) (قواعد، فعل امر - مکمل صفحه ۵۳)

ریاضی و آمار (۱)

۴۱- گزینه «۱»

(تمرین کتاب درسی)

اگر عدد موردنظر را x فرض کنیم، آنگاه داریم:

$$2 = 5x - 2 \Rightarrow 3x - 2 = 5x + 2$$

حال با حل معادله فوق، جواب آن را به دست می آوریم:

$$-2 = 2x \Rightarrow x = -2$$

بنابراین گزینه «۱» صحیح است.

(معادله و مسائل توصیفی، صفحه ۱۴)

۴۲- گزینه «۴»

(دائیات ترکیب)

$$P = a + a + a + a = 24 \Rightarrow 4a = 24 \Rightarrow a = \frac{24}{4} = 6$$

ضلع مربع $a = 6$

$$S = a \times a = 6 \times 6 = 36$$

(معادله و مسائل توصیفی، صفحه های ۱۰ تا ۱۵)

۴۳- گزینه «۲»

(مهوری اسفندیاری)

تعداد گروه اول $x =$

$$x + \frac{1}{2}x + \frac{1}{3}x + 2 \times \frac{1}{2}x = 16$$

$$2x + \frac{1}{2}x + \frac{1}{6}x = 16 \Rightarrow \frac{16}{6}x = 16 \Rightarrow x = \frac{16 \times 6}{16} = 6$$

$$3 = \frac{1}{2}x \Rightarrow x = \frac{1}{2} \times 6 = 3$$

(معادله و مسائل توصیفی، صفحه ۱۱)

۴۴- گزینه «۴»

(زانیار ممردی)

اگر کالای تولیدی در روز شنبه را برابر x در نظر بگیریم، طبق صورت سؤال مجموع کالاهای تولید شده تا روز سه شنبه به صورت زیر خواهد بود:

$$\begin{matrix} \text{سه شنبه} & \text{دوشنبه} & \text{یکشنبه} & \text{شنبه} \\ x + 3x + 9x + 27x & = & 3000 \end{matrix}$$

$$\Rightarrow 40x = 3000 \Rightarrow x = \frac{3000}{40} = 75$$

$$\Rightarrow 9x = 9 \times 75 = 675$$

(معادله و مسائل توصیفی، صفحه ۱۴)

۴۵- گزینه «۳»

(عمیرضا رستم نژاد)

اگر تعداد پاسخ های نادرست حمید را x در نظر بگیریم، در این صورت داریم:

$$x = \text{تعداد پاسخ های نادرست}$$

$$\Rightarrow 4x = \text{تعداد پاسخ های درست}$$

$$42 = 4x \times (+2) + x(-1) \Rightarrow 42 = 8x - x$$

$$\Rightarrow 7x = 42 \Rightarrow x = 6$$

$$20 = 50 - (24 + 6) = \text{تعداد سؤالات پاسخ نداده}$$

(معادله و مسائل توصیفی، صفحه های ۱۰ تا ۱۷)

۴۶- گزینه «۲»

(مهوری اسفندیاری)

چون $x = -1$ ریشه معادله است در معادله صدق می کند؛ پس:

$$x = -1 \Rightarrow (-1)^2 + 5(-1) + m = 0 \Rightarrow 1 - 5 + m = 0 \Rightarrow m = 4$$

پس معادله به صورت $x^2 + 5x + 4 = 0$ است و در حل آن به روش تجزیه داریم:

$$(x+1)(x+4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x+1=0 \Rightarrow x=-1 \\ x+4=0 \Rightarrow x=-4 \end{cases}$$

بنابراین ریشه دیگر معادله برابر -4 است.

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه های ۲۰ و ۲۱)

۴۷- گزینه «۲»

(آروین حسینی)

نکته: در مورد معادله $K = (x-a)^2$ ، در حالت کلی:(۱) اگر $K > 0$ باشد، معادله دو ریشه حقیقی متمایز دارد.(۲) اگر $K = 0$ باشد، معادله یک ریشه مضاعف دارد.(۳) اگر $K < 0$ باشد، معادله ریشه حقیقی ندارد.

پس مورد (پ) مطابق نکته فوق نادرست و مورد (الف) و (ب) درست می باشد. حال برای مشخص کردن درستی یا نادرستی مورد (ت) باید ریشه مضاعف معادله را به دست آوریم:

$$(x+3)^2 = K \xrightarrow{K=0} (x+3)^2 = 0 \Rightarrow x = -3$$

بنابراین مورد (ت) نادرست است.

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۲)

۴۸- گزینه «۳»

(عمیرضا رستم نژاد)

از آن جایی که ۳ و -1 ریشه های معادله درجه دوم هستند و ضریب x^2 هم یک می باشد، داریم:

$$(x+1)(x-3) = 0 \Rightarrow x^2 - 2x - 3 = 0 \Rightarrow a = 2, b = -3$$

$$\Rightarrow a + b = -1$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۱)

۴۹- گزینه «۴»

(زانیار ممردی)

ابتدا کل عبارت را به یک طرف تساوی منتقل کرده و سپس عبارت را تجزیه می کنیم و معادله حاصل را حل می کنیم:

$$(6x+8)(x+1) = 2x(x+1)$$

$$\Rightarrow (6x+8)(x+1) - 2x(x+1) = (x+1)(6x+8-2x) = 0$$

$$\Rightarrow (x+1)(4x+8) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+1=0 \Rightarrow x=-1 \\ 4x+8=0 \Rightarrow 4x=-8 \Rightarrow x=-2 \end{cases}$$

بنابراین $x = -2$ ریشه کوچک تر معادله داده شده می باشد.

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۱)

۵۰- گزینه «۴»

(دائیات ترکیب)

$$x^2 + 4x = 1$$

عدد تنها را به آن طرف تساوی می بریم:

ضریب x را نصف، سپس به توان ۲ می رسانیم و با دو طرف تساوی جمع می کنیم:

$$\left(\frac{x}{2}\right)^2 = \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4}$$

$$x^2 + 4x + 4 = 1 + 4$$

عبارت سمت چپ را به صورت مربع می نویسیم:

$$(x+2)^2 = 5 \Rightarrow (x+a)^2 = b$$

$$\begin{cases} a = 2 \\ b = 5 \end{cases} \Rightarrow a + b = 2 + 5 = 7$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه های ۲۳ تا ۲۷)



علوم و فنون ادبی (۱)

۵۱- گزینه «۴»

(صالح بهاری)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دوری از تظاهر و زهد ریاکارانه (عارفانه)

گزینه «۲»: ترک تعلقات مادی (عارفانه - عاشقانه)

گزینه «۳»: جلب نظر و توجه معشوق (عاشقانه)

گزینه «۴»: توصیه به قناعت‌ورزی و خرسندی (تعلیمی)

(مبانی تحلیل متن، صفحه‌های ۱۲ تا ۲۰)

۵۲- گزینه «۳»

(سعید کرمی)

در گزینه «۳»، هیچ واژه‌ای که تلفظ آن با زبان امروز متفاوت باشد وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ای بخارا شاد باش که پادشاه سوی تو می آید. این معنا نشان از فکر و کلام ساده است.

گزینه «۲»: در بیت فقط آرایه تشبیه بارز است. آرایه تکرار نیز وجود دارد.

گزینه «۴»: در شعر کاملاً از یک موضوع حقیقی صحبت شده است. (با شراب سرخ‌رنگ به نزد من بیا در حالی که یک دست جام و در دست دیگر چنگ (آلت موسیقی) داری.)

(مبانی تحلیل متن، صفحه‌های ۱۲ تا ۲۰)

۵۳- گزینه «۱»

(ابوالفضل عباس‌زاده)

برده در دو معنای متفاوت به کار رفته است. واج‌آرایی در اکثر ابیات قابل مشاهده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «ماست» تکرار شده است.

گزینه «۳»: «رفت» تکرار شده است.

گزینه «۴»: «دور» به معنای گردش تکرار شده است.

در سه جا واژه‌آرایی وجود ندارد:

۱- معنای دو واژه متفاوت باشد.

۲- صفت با اسم یا اسم با صفت یا با مصدر نمی‌تواند واژه‌آرایی بسازد.

۳- حواسمان به قیودی مثل «اندک اندک» و «رفته رفته» باشد. در چنین شرایطی واژه‌آرایی وجود ندارد؛ زیرا خود یک کلمه است.

(بربع لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۵۴- گزینه «۱»

(صالح بهاری)

در این بیت، تکرار صامت «ب» ۸ بار و تکرار صامت «ر» ۵ بار، بیشتر از سایر ابیات است. تکرار واج «ب» در این گزینه بیشتر از سایر گزینه‌ها به چشم می‌خورد و گوش‌نوازتر است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: واج‌آرایی صامت «د» ۵ بار

گزینه «۳»: واج‌آرایی صامت «م» ۵ بار و صامت «س» ۳ بار

گزینه «۴»: واج‌آرایی صامت «گ» ۴ بار و صامت «ر» ۷ بار

(بربع لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۵۵- گزینه «۱»

(سعید کرمی)

در بیت «الف»، «می‌کنی و می‌کنی» جناس دارند.

در بیت «ب»، «که» در مصراع اول به معنای «چه کسی» و در مصراع دوم حرف ربط است؛ بنابراین واژه‌آرایی نداریم.

در بیت «ج»، واژه «روان» تکرار شده است.

(بربع لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۵۶- گزینه «۴»

(سعید کرمی)

الف) به داستان سجده کردن ملائکه بر حضرت آدم (ع) تلمیح دارد.

ب) تضاد: عقل و عشق

ج) تکرار واژه «مجنون»

د) واج‌آرایی: تکرار واج «د»

(بربع، ترکیبی)

۵۷- گزینه «۴»

(سعید کرمی)

آهنگ ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»، شاد و سبک است؛ اما در گزینه «۴» وزن سنگین است.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۵)

۵۸- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

بیت «ج» محتوایی غم‌انگیز، اما وزنی شاد و ضربی دارد. بیت «د» محتوایی حکیمانه و ستایش‌گرانه اما وزنی شاد و ضربی دارد؛ بنابراین وزن و محتوا با هم هماهنگ نیست.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۵)

۵۹- گزینه «۳»

(ابوالفضل عباس‌زاده)

بیت گزینه «۳»، بیان می‌کند همه بستری از خاک دارند و از دنیا می‌روند و چه خوب است که نیکی بماند.

در سایر گزینه‌ها تأکید بر نیکی کردن وجود دارد؛ اما صورت سؤال می‌گوید نیکی و خوبی پایدار نیستند و چه خوب است که نیکی به یادگار بماند.

(مفهوم، صفحه ۲۴)

۶۰- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

مفهوم بیت‌های «الف، د»: غیرت عاشق به معشوق و لذت بردن از زیبایی معشوق

مفهوم بیت «ب»: غم و اندوه بسیار

مفهوم بیت «ج»: بر حذر داشتن انسان‌ها از قضاوت‌های نادرست

(مفهوم، ترکیبی)



علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال‌های «آشنا»

۶۱- گزینه ۱

(کتاب اول)

نثر مسجع نثری است که آهنگین و شعرگونه باشد، در این متن هم واژه‌های مسجع دیده می‌شوند (می‌کرد و آورد - خردمند و بلند - مهتر و بهتر). اما از یک نکته غافل نشوید: سجع یکی از آرایه‌های ادبی است و بررسی آرایه‌های ادبی متن در قلمرو ادبی سبک‌شناسی قرار می‌گیرد، نه در قلمرو زبانی.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «حقیر - کراهت - استحقار - استبصار - فراست - قیمت
گزینه ۳: «کوتاهی جملات در متن کاملاً ملموس بوده و از اطناب و زیاده‌گویی پرهیز شده است.
گزینه ۴: «حذف فعل به قرینه لفظی: کوتاه بود و حقیر [بود]. (به جای تکرار فعل «بود»، این فعل یک بار به کار برده شده است).
حذف فعل به قرینه معنوی: نه هرکه به قامت بهتر [است/ باشد] به قیمت بهتر [است/ باشد].

(مبانی تحلیل متن، صفحه‌های ۱۲ تا ۲۰)

۶۲- گزینه ۱

(کتاب اول)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: «واژگان «خون»، «باری»، «دست» و «خاک» تکرار شده‌اند.
گزینه ۲: «واژه‌های «نهان» و «شنوی» تکرار شده‌اند.
گزینه ۳: «تنها واژه «حدیث» تکرار شده است.
گزینه ۴: «واژه‌های «پری» و «بود» تکرار شده‌اند.

(بریع لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۶۳- گزینه ۴

(کتاب اول)

واج‌آرایی: صامت‌های «ل»، «د» و «ر»
واژه‌آرایی: تکرار واژه «دلبر»

(بریع لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۶۴- گزینه ۳

(کتاب اول)

در این بیت هیچ واژه‌ای تکرار نشده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «تکرار «ناخن»

گزینه ۲: «تکرار «نقش»

گزینه ۴: «تکرار «جان» و «برخیزد»

(بریع لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۶۵- گزینه ۴

(کتاب اول)

ابیات همه گزینیه‌ها لحنی طرب‌انگیز و وزنی شاد و ضربی دارند، به جز بیت گزینه ۴ که آهنگ و لحنی غمگین دارد. تعدد و توالی هجاهای بلند با استفاده از مصوت‌های بلند «ا» و «او» باعث شده است لحن این بیت همچون محتوایش حال و هوای غم و اندوه را القا کند.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۵)

۶۶- گزینه ۴

(کتاب اول)

بیت گزینه ۴ «با توجه به حالت و موسیقی و آهنگ پندآموزی و لحن تعلیمی که دارد نمی‌تواند حالت غم و اندوه را منتقل کند.
در ابیات دیگر گزینیه‌ها تکرار مصوت‌های بلند و وزن و آهنگ کشیده‌ای که این مصوت‌ها به وجود آورده‌اند بیشتر حالت غم و اندوه و سوگواری را القا می‌کند.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۵)

۶۷- گزینه ۳

(کتاب اول)

ابتدا قبل از خوانش شعر به سراغ گزینیه‌ها رفته و براساس گزینیه‌ها آنچه خواسته شده را در شعر می‌یابیم.
آرایه حس‌آمیزی در شعر به کار نرفته است.

تشبیه: نگین سعادت

کنایه: گردن پیچیدن کنایه از نافرمانی کردن

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «هر بیت دارای قافیه‌ای جداگانه است و نشانگر قالب مثنوی است.

گزینه ۲: «با توجه به مفهوم شعر که به تسلیم بودن در برابر امر خداوند و اطاعت از حکم او اشاره دارد، در دسته ادبیات تعلیمی قرار می‌گیرد.

گزینه ۴: «بین واژگان «پلنگ - مار - پیل - کرکس» در بیت پنجم شبکه معنایی برقرار است.

(مبانی تحلیل متن، صفحه‌های ۱۲ تا ۲۰)

۶۸- گزینه ۲

(کتاب اول)

«در پیش سخن کسی افتادن» کنایه از پرگویی و زیاده‌گویی نزد آن شخص است. بنابراین مفهوم گزینه ۲ «درست بیان شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ماندگاری اثر دروغ»

گزینه ۳: «توصیه به مناعت طبع حتی در صورتی که انسان از گرسنگی بمیرد.

گزینه ۴: «برادری که فقط در فکر مصلحت خودش است نه برادر و نه خویشاوند است.

(مفهوم ۳، ترکیبی)

۶۹- گزینه ۲

(کتاب اول)

مفهوم بیت کوتاه بودن عمر است که عاشق از معشوق استدعا می‌کند با وجود عمر محدود و کوتاه برای عاشقی امروز و فردا نکند.

(مفهوم ۳، ترکیبی)

۷۰- گزینه ۳

(کتاب اول)

مفهوم ابیات سایر گزینیه‌ها به دشواری راه عشق و تحمل و مقاومت عاشق در برابر سختی‌ها اشاره دارد، اما بیت گزینه ۳ «به پریشانی عاشق در برابر معشوق اشاره دارد و تحمل پریشانی را توصیه می‌کند.

(مفهوم ۳، ترکیبی)



عربی زبان قرآن (۱)

۷۱- گزینه «۱»

(آزمین ساعده‌نامه)

«كَمَا قَدْ اقترحنا»: پیشنهاد داده بودیم (رد گزینه‌های «۲ و ۳») / «لِمَعْلَمِنَا الشَّقِيقِ»: به معلم دلسوزمان («لِ» در گزینه «۳» ترجمه نشده است؛ رد گزینه‌های «۲ و ۳») / «أَنْ نَنْظَفَ»: که نظافت کنیم / «ساحة المدرسة»: حیاط مدرسه / «حصّة النشاطات الحرة»: زنگ فعالیت‌های آزاد (رد گزینه‌های «۲ و ۳») (ترجمه، مکمل متن درس صفحه‌های ۱۸ و ۲۰)

۷۲- گزینه «۲»

(مرتضی کاظمی شیرووری)

«أنا أعلم»: من می‌دانم (رد گزینه‌های «۱ و ۳») / «أَنْ»: که (رد گزینه‌های «۱ و ۳») / «الله»: خدا («است» در گزینه «۴» اضافی است؛ رد سایر گزینه‌ها) / «ينبت»: می‌رویانند (رد سایر گزینه‌ها) / «هين حبة»: از دانه‌ای (رد گزینه «۱») / «شجرة»: درختی (رد گزینه «۱») / «أغصان نضرة»: شاخه‌هایی تر و تازه (رد گزینه «۳»)

(ترجمه، ترکیبی صفحه ۲)

۷۳- گزینه «۳»

(آزمین ساعده‌نامه)

«لا تجعلنا مع...»: ما را همراه با ... قرار نده

(ترجمه، صفحه‌های ۱، ۳ و ۱۱)

۷۴- گزینه «۳»

(آزمین ساعده‌نامه)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه صحیح: «تأسیسات عمومی‌ای که دولت مالک آن‌هاست، چه سودمند هستند!»

گزینه «۲»: «مدینه» در ترجمه لحاظ نشده است - «للمرة الثالثة»: برای بار سوم
گزینه «۴»: «سبع صفحات»: هفت صفحه - «تسعین صفحة»: نود صفحه
(ترجمه، ترکیبی)

۷۵- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

«در کتابخانه»: فی المكتبة (رد گزینه «۳») / «چهار کتاب»: أربعة كتب (رد سایر گزینه‌ها) / «شش روز»: ستة أيام (رد گزینه‌های «۳ و ۴») (نکته مهم درسی: معهود اعداد «۳ تا ۱۰» به صورت جمع می‌آید.)

(تعریب، ترکیبی)

۷۶- گزینه «۴»

(آزمین ساعده‌نامه)

ترجمه عبارت صورت سؤال: «سخن مانند دارو است؛ کمش سود می‌رساند و بسیاریار کشنده است.»
عبارات صورت سؤال و گزینه «۴»، هر دو به «کم‌گویی و سنجیده سخن گفتن» اشاره دارند.

(مفهومی، صفحه ۱۲)

۷۷- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

ترجمه عبارت: «دو گردشگر انتظار می‌کشند که هتل از مهمانان خالی شود!»
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: نازل می‌کند / گزینه «۳»: می‌بندد / گزینه «۴»: مجهز می‌کند
(واژگان، ترکیبی)

۷۸- گزینه «۳»

(مرتضی کاظم شیرووری)

کلمه «الزميلات» جمع مؤنث سالم است و اسم اشاره باید متناسب با آن به صورت جمع بیاید. «هذه الزميلات» نادرست است (صحیح: هؤلاء الزميلات).

(قواعد، اسم اشاره، صفحه ۹)

۷۹- گزینه «۱»

(علی مهن زاده)

با توجه به این که بعد از نقطه‌چین اول فعل «قرأت» آمده پس همه ضمیرهای «أنت»، «أنا»، «أنت» می‌توانند درست باشند، در قسمت دوم با توجه به این که قبل از نقطه‌چین، «الكتب» که «جمع غیرانسان» می‌باشد، آمده است پس اسم اشاره‌ای درست است که مربوط به «مفرد مؤنث» باشد (جمع غیرانسان در حکم مفرد مؤنث می‌باشد؛ بنابراین گزینه‌های «۳ و ۴» نادرست هستند. در قسمت سوم، ضمیر مورد نظر به «الكتب» باز می‌گردد که جمع غیرانسان است و آن ضمیری درست است که مربوط به مفرد مؤنث باشد، پس سایر گزینه‌ها نادرست هستند.

(قواعد، ضمیر و اسم اشاره، صفحه‌های ۶ و ۹)

۸۰- گزینه «۴»

(اسان کلاته‌عربی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «معدود اعداد بزرگ‌تر از ده باید به شکل مفرد بیاید: «سبعین بقرة»
گزینه «۲»: در اعداد معطوف، ابتدا یکان می‌آید و سپس دهگان: «سبعاً و تسعين صفحة»

گزینه «۳»: در اعداد یک و دو ابتدا معدود می‌آید و سپس عدد: «قلمین اثینین»
(قواعد، عدد، صفحه ۲۳)

منطق

۸۱- گزینه «۳»

(بوار پاکدل)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در صفحه ۴ کتاب درسی آمده است که «...با به کارگیری علم منطق [...]، سریع‌تر (تسریع) و دقیق‌تر (تدقیق) می‌توان عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد.» و از اینجا می‌فهمیم که این گزاره درست است.

گزینه «۲»: در صفحه ۴ کتاب درسی بیان شده است که «... اما ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص، دچار اشتباه می‌شود.» و از اینجا درک می‌کنیم که این گزاره نیز درست است.

گزینه «۳»: در صفحه ۴ کتاب درسی ذکر شده که «البته تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است...» و در اینجا نیاز است دقت کنیم که تأکید منطق بر «آموزش شیوه درست اندیشیدن» است نه «شیوه درست اندیشیدن». از اینجا می‌فهمیم که این گزاره غلط است.

گزینه «۴»: در پاورقی صفحه ۳ کتاب درسی صراحتاً در تعریف مغالطه گفته شده که «هرگونه نتیجه‌گیری خطا در اندیشه است که ممکن است عمدی یا غیرعمدی باشد.» و از اینجا می‌فهمیم که این گزاره نیز درست است.

(منطق، ترازی اندیشه، صفحه‌های ۳ و ۴)

۸۲- گزینه «۱»

(پارسا وکیلی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در صفحه ۴ کتاب درسی، برای علم پزشکی گفته شده که «...در علم پزشکی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان آن‌ها را بیان می‌کنند...» و از طرف دیگر در صفحه ۳ کتاب درسی، آمده است که



چیزی باشد و انشایی (پرسی، نهی، امری، عاطفی و...) نباشد. تام بودن به معنای این است که معنای کاملی را به شنونده منتقل کند و شنونده منتظر شنیدن مابقی جمله نباشد. مابعد بودن به معنای این است که مابین موضوع و محمول نسبتی عقلانی و منطقی برقرار شده است. قابلیت صادق و کاذب بودن نیز به نوعی به ویژگی خبری بودن برمیگردد، بدین معنا که جمله خبری می تواند صادق باشد یا کاذب باشد (دقت کنیم که منظور این نیست که حتماً صادق باشد، بلکه منظور این است که این امکان را دارد که ادعا کنیم چنین جمله ای صادق است یا ادعا کنیم کاذب است).

حال به سراغ بررسی گزینه ها می رویم:
گزینه های «۱»، «۳» و «۴»: با مصرعی مواجهیم که همه ویژگی ها را دارند؛ پس تصدیق اند.
گزینه «۲»: با مصرعی مواجهیم که جمله است ولی خبری نیست؛ بلکه انشایی (تعجبی) است. پس تصور است.
در نهایت می فهمیم که گزینه «۲»، تصور است.

(منطق، ترازوی اندیشه، صفحه ۱۷)

۸۵- گزینه «۴»

نکته: دانش (علم/معرفت/شناخت) بشر بر دو نوع است: یکی «تصور» است که هر یک از مفاهیم موجود در ذهن بدون در نظر گرفتن ارتباط آن ها با سایر تصورات و در نتیجه بدون هرگونه حکم و قضاوت می باشد. در این نوع از دانش، ارتباط بین آن تصور با دیگر تصورات هیچ اهمیتی ندارد و چیزی به چیزی دیگر نسبت داده نمی شود و تنها خود آن تصور به ذهن می آید. مانند: سیمرغ، درخت، انسان مهربان و... دیگری «تصدیق» است که هر یک از جملات (جمله خبری تام یا معنای) موجود در ذهن است که در آن ها به ارتباط داشتن یا ارتباط نداشتن تصورات با یکدیگر حکم می دهیم و درباره آن تصورات قضاوت می کنیم. در این نوع از دانش، ارتباط بین تصورات با همدیگر اهمیت دارد و چیزی به چیزی دیگر به ایجاب یا سلب نسبت داده می شود. مانند: سیمرغ وجود دارد، درختان در روز آکسیژن تولید نمی کنند و ...

بر این اساس به بررسی گزینه ها می پردازیم:
گزینه «۱»: درباره بخش اول باید دقت کنیم که لفظ «غول ترسناک» مفهومی در ذهن است که هیچ حکم و قضاوتی در آن وجود ندارد و چیزی به چیز دیگر نه به ایجاب و نه به سلب نسبت داده نشده است. پس تصور است و بخش اول تأیید می شود. در بخش دوم، عبارتی مطرح شده که صراحتاً راجع به تصور اشتباه است. پس بخش دوم رد می شود.
گزینه «۲»: بنابر توضیحات گزینه «۱» فهمیدیم که عبارت صورت سؤال، «تصدیق» نیست، بلکه «تصور» است و بخش اول رد می شود. در بخش دوم باید دقت کنیم که در عبارت «غول ترسناک» طبق قواعد منطقی تصدیق، چیزی به چیزی نسبت داده نشده، بلکه صرفاً صفتی به اسمی اضافه شده و یک گروه اسمی ایجاد کرده که کماکان هیچ حکم و قضاوتی ندارد و تصور محسوب می شود. پس بخش دوم رد می شود.

گزینه «۳»: بنابر توضیحات گزینه «۱» فهمیدیم که عبارت صورت سؤال، «تصدیق» نیست، بلکه «تصور» است و بخش اول رد می شود. در بخش دوم باید بدانیم که به طور کلی تصدیق ها از چند تصور ساخته شده اند. برای مثال، تصدیق «علی باهوش است» از تصورات «علی»، «باهوش» و ... ساخته شده است. پس این وصف به صورت کلی درباره تصدیق درست است. اما باید دقت کنیم که عبارت مدنظر ما در صورت سؤال «غول ترسناک» می باشد که تصدیق نیست بلکه تصور است و توضیحی که در بخش دوم آمده، درباره «غول ترسناک» غلط است. پس بخش دوم رد می شود.

گزینه «۴»: بنابر توضیحات گزینه «۱» فهمیدیم که عبارت صورت سؤال، «تصدیق» نیست، بلکه «تصور» است و بخش اول تأیید می شود. در بخش دوم، عبارتی مطرح شده که صراحتاً درباره تصور درست می باشد. پس بخش دوم نیز تأیید می شود.

(منطق، ترازوی اندیشه، صفحه ۱۷)

۸۶- گزینه «۳»

(علیرضا قارمی زهکوت)

بررسی بخش اول:

استدلال یکی از فرایندهای تفکر است که به وسیله آن، از تصدیق های معلومی که به آن ها علم داریم و آن ها را می دانیم، استفاده می کنیم تا تصدیق های مجهول را کشف کرده، آن ها را بشناسیم و به آن ها علم پیدا کنیم. پس استدلال در شناخت تصدیق های مجهول به ما کمک می کند.

«منطق دانان کوشیده اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته بندی آن ها، راه های جلوگیری از آن ها را نشان دهند.» و بدین ترتیب می بینیم که وجه شبه میان منطق و پزشکی، این است که هر دو به بررسی انواع و دسته بندی مشکلاتشان و بیان راه های جلوگیری از این مشکلات می پردازند. پس این گزینه صحیح است.

گزینه «۲»: در صفحه ۴ کتاب درسی آمده است که «آموختن منطق مانند آموختن دوچرخه سواری است که باید به صورت عملی فراگرفته شود و خواندن دستورالعمل های نظری، فرد را تبدیل به دوچرخه سواری ماهر نمی کند.» و از اینجا می فهمیم که وجه شبه میان منطق و دوچرخه سواری، این است که تبحر و مهارت یافتن در هر دو به تمرین و ممارست عملی نیاز دارد و صرف آموختن مباحث نظری، برای مهارت یابی کافی نیست، هر چند که شرط لازم است. پس این گزینه غلط است.

گزینه «۳»: در صفحه ۵ کتاب درسی آمده است که «...منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده اند که به کارگیری آن باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می شود، اما آجرها و مواد لازم برای ساختن این بنا را باید از علوم دیگر تهیه کرد.» و نیز از اینجا می فهمیم که وجه شبه میان منطق و شاقول بنایی، این است که به کارگیری هر دو باعث شکل گیری بنای مستحکمی می شود در حالی که تأمین کننده مواد و محتوای لازم برای ساختن این بنا نیستند. پس این گزینه نیز غلط است.

گزینه «۴»: در صفحه های ۴ و ۵ کتاب درسی آمده است که «منطق همچون سیستم های کنترلی یک خودرو است که میزان بنزین، سرعت حرکت و گرمای موتور را به ما نشان می دهند و در مقابل مشکلات به ما هشدار می دهد، اما باعث حرکت خودرو نمی شود.» و از اینجا نیز می فهمیم که وجه شبه میان منطق و سیستم کنترلی خودرو، این است که نقش ابزاری دارند و فقط اطلاعات صوری را به ما می رسانند و هیچ کدام در حیطه خود باعث حرکت و پیشرفت نمی شوند. پس این گزینه نیز غلط است.

(منطق، ترازوی اندیشه، صفحه های ۳ و ۵)

۸۳- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

تشریح گزینه ها:

گزینه «۱»: در صفحه ۵ کتاب درسی ذکر شده که «...هر یک از ما در سراسر زندگی خود بدان (یعنی به علم منطق) نیازمندیم (معلول)، زیرا می خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم گیری کنیم (علت).» و می بینیم که در این گزینه، علت و معلول جابه جا بیان شده اند. بنابراین، این عبارت غلط است.

گزینه «۲»: در صفحه ۵ کتاب درسی بیان شده که «...باید توجه داشت که دانستن منطق، تنها برای ارزیابی اندیشه های فلسفی به کار نمی رود...» و از اینجا درمی یابیم که این عبارت صحیح است.

گزینه «۳»: در صفحه ۵ کتاب درسی آمده که «بنابراین استدلال آوری و تعریف کردن صحیح، اموری نیستند که تنها در محیط تحصیلی، با آن ها سروکار داشته باشیم. این امور بخشی از سخنان روزانه ما را تشکیل می دهند.» و از اینجا می فهمیم که این عبارت نیز صحیح است.

گزینه «۴»: در صفحه ۵ کتاب درسی گفته شده که «امروزه با فراگیر شدن رسانه ها و حجم انبوه اطلاعات صحیح و غلط (علت)، بیش از پیش نیازمند علمی هستیم که شیوه های جلوگیری از خطای اندیشه را به ما آموزش دهد (معلول).» و می بینیم که در این گزینه، علت و معلول به درستی بیان شده اند. بنابراین، این عبارت صحیح است.

(منطق، ترازوی اندیشه، صفحه ۵)

۸۴- گزینه «۲»

(مهمر قربانی)

ابتدا صورت سؤال را باید بفهمیم. «دانش فاقد حکم و قضاوت» همان تصور است. قبل از تحلیل گزینه ها لازم است یادآوری کنیم که تصدیق «جمله خبری تام یا معنای» که قابلیت صدق و کذب دارد» و هر کدام از این شروط را که نداشته باشد، تصدیق نداریم بلکه تصور داریم. جمله بودن به معنای داشتن فعل (حکم) است. خبری بودن به معنای این است که در حال انتقال خبری از



بررسی بخش دوم:

در صفحه ۱۰ کتاب درسی، ذکر شده که «پیش از پرداختن به مبحث تعریف لازم است با نکاتی درباره مفاهیم و الفاظ آشنا شویم و پیش از ورود به مبحث استدلال با قضیه و اقسام آن آشنا شویم.» و از اینجا می فهمیم که پیش نیاز فهم مبحث تعریف، آشنایی با مفاهیم و الفاظ است و پیش نیاز فهم مبحث استدلال، آشنایی با قضیه و اقسام آن است.

(منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

۸۷- گزینه ۴»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱»: در صفحه ۱۳ کتاب درسی آمده که «از آنجا که خطای در الفاظ و معنای آن‌ها می‌تواند باعث خطا در اندیشیدن (تعریف و استدلال) شود (علت)، به مبحث الفاظ در منطق توجه خاصی می‌شود (معلول)» و می‌بینیم که در این گزینه، علت و معلول جابه‌جا بیان شده‌اند. پس این گزینه غلط می‌باشد.

گزینه ۲»: در صفحه ۱۲ کتاب درسی ابتدا گفته شده که «مراد ما از مطالبی که بیان می‌کنیم، گاه مربوط به ذهن است و گاه مربوط به زبان (الفاظ) و گاه مربوط به خارج از ذهن.» و سپس گفته شده که «میان سه حیطة ذهن، زبان و خارج ارتباط وجود دارد...» و نموداری آمده که نشان‌دهنده ارتباط متقابل میان این سه حیطة می‌باشد. بنابراین می‌فهمیم که میان این سه حیطة نه «ارتباط یک‌سویه»، بلکه «ارتباط متقابل و دو سویه» وجود دارد. پس این گزینه نیز غلط است.

گزینه ۳»: در این عبارت، درباره لفظ «اژدها» خبری داده شده که حاکی از ساختار کلمه به لحاظ تعداد حرف می‌باشد، یعنی اولاً معنای لفظ مدنظر نیست، پس حاکی از امری ذهنی نیست و ثانیاً مصداق اژدها نیز مدنظر نیست، پس حاکی از جهان خارج نیز نیست و می‌فهمیم که تنها می‌تواند به حیطة زبان اشاره کند و حاکی از امری زبانی است. پس این گزینه نیز غلط است.

گزینه ۴»: در صفحه ۱۳ کتاب درسی بیان شده که «علم منطق وابسته به زبانی خاص نیست (علت) و لذا در این بحث وارد قواعد صرفی و نحوی نمی‌شویم... (معلول)» و می‌بینیم که در این گزینه، علت و معلول به‌درستی بیان شده‌اند. پس این گزینه درست می‌باشد.

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۸۸- گزینه ۱»

(مفهم قربانی)

نکته: در صفحه ۱۳ کتاب درسی بیان شده که «در هر زبانی، گاه چند معنای متعدد به کمک یک لفظ واحد بیان می‌شوند... به این کلمات «مشترک لفظی» می‌گویند.» به عبارت دیگر، مشترک لفظی، لفظی است که ظاهری کاملاً یکسان ولی معنای متفاوتی دارد. پس حواسمان باشد که «مشترک لفظی» اسم یک دسته از کلمات است و آن را با «اشتراک لفظ» که نام نوعی مغالطه است، اشتباه نگیریم!

حال باید به دنبال گزینه‌ای بگردیم که تعداد بیشتری واژه مشترک لفظی دارد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱» «تصدیق» (۱) تأیید (۲) جمله خبری که قابلیت صدق و کذب دارد. «فرد» (۱) مقابل زوج (۲) شخص

«محمد» (۱) ستوده شده (۲) اسم خاص انسان

پس همگی مشترک لفظی‌اند.

گزینه ۲» «میز» (۱) وسیله‌ای چوبی یا فلزی برای نوشتن یا انجام کار

«نمی‌توانید» (۱) اجازه ندارید (۲) توانایی ندارید (۳) بلد نیستید

«با» (۱) همزمان (۲) به‌وسیله

پس تنها دو مورد مشترک لفظی‌اند.

گزینه ۳» «شیر» (۱) مایع خوراکی (۲) نوعی حیوان (۳) شیر آب

«مدام» (۱) پیوسته (۲) باده (شراب)

«خانه» (۱) منزل

پس تنها دو مورد مشترک لفظی‌اند.

گزینه ۴» «گور» (۱) قبر (۲) نام نوعی حیوان

«باز» (۱) پرنده شکاری (۲) گشاده

«دست» (۱) نام عضوی از بدن

پس تنها دو مورد مشترک لفظی‌اند.

(لفظ و معنا، صفحه ۱۳)

۸۹- گزینه ۴»

(مفهم قربانی)

نکته اول: هر لفظی، معنا (یا معانی) خاصی دارد، یعنی هر لفظی به معنا (یا معانی) خاصی در ذهنمان ارجاع داده می‌شود و اصطلاحاً گفته می‌شود که لفظ بر آن معنا (یا معانی) دلالت می‌کند. حال باید بدانیم که نحوه این ارجاع لفظ به معنا یا دلالت لفظ بر معنا به سه شیوه است:

۱- «دلالت مطابقی» که لفظ بر کل معنا و مصداق اصلی دلالت می‌کند.

۲- «دلالت تضمینی» که لفظ بر بخشی از معنای اصلی مفهوم یا بخشی (جزئی سازنده) از مصداق اصلی دلالت می‌کند.

۳- «دلالت التزامی» که لفظ بر معنایی جدای از معنای اصلی یا امری خارج از مصداق اصلی ولی ملازم و همراه با آن دلالت می‌کند.

نکته دوم: آرایه‌های ادبی «کنایه»، «استعاره» و «مجاز (همگی به‌جز مجاز با علاقه کلیه)» دلالت التزامی محسوب می‌شوند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱»: در اینجا، عبارت «بوی شیر دادن دهان» کنایه می‌باشد و نشانه کم‌تجربه بودن است. پس دارای دلالت التزامی است.

گزینه ۲»: در اینجا، عبارت «زردروی شدن» کنایه می‌باشد و نشانه شرمساری است. پس دارای دلالت التزامی است.

گزینه ۳»: در اینجا، عبارت «به دریا انداختن» کنایه می‌باشد و نشانه نابود کردن است. پس دارای دلالت التزامی است.

گزینه ۴»: در اینجا، هیچ واژه یا عبارتی دیده نمی‌شود که دارای دلالت التزامی باشد. پس پاسخ، گزینه ۴» می‌باشد.

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۹۰- گزینه ۲»

(پوار پاکدل)

نکته: مغالطه «توسل به معنای ظاهری» زمانی رخ می‌دهد که در جمله‌ای، واژه‌ای با دلالت غیرمطابقی (التزامی یا تضمینی) وجود داشته باشد و شخصی عمداً یا اشتباهاً آن را به‌صورت مطابقی در نظر بگیرد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱»: در این گزینه عبارت «حساب کردن» دیده می‌شود که با دلالت مطابقی، بر معنای «محاسبه کردن» دلالت دارد و با دلالت التزامی بر معنای «پرداخت کردن» دلالت دارد. حال آن که ابتدا با دلالت التزامی مطرح شده و در نهایت نیز با همان دلالت التزامی که مورد انتظار است، آمده و مغالطه توسل به معنای ظاهری ایجاد نکرده است.

گزینه ۲»: در این گزینه عبارت «برگرداندن روشنایی به خانه» دیده می‌شود که با دلالت مطابقی بر معنای «بازگرداندن نور و روشنایی واقعی به خانه» دلالت دارد و با دلالت التزامی بر معنای «بازگرداندن رزق و روزی و خوشبختی و خوشحالی و سعادت به خانه و خانواده‌ها» دلالت دارد. حال آن که ابتدا با دلالت التزامی مطرح شده و در نهایت با دلالت مطابقی آمده و مغالطه توسل به معنای ظاهری ایجاد کرده است.

گزینه ۳»: در این گزینه اساساً عبارت با دلالت‌های گوناگون وجود ندارد و می‌توان گفت که همگی با دلالت مطابقی به‌کار رفته‌اند. پس مغالطه توسل به معنای ظاهری وجود ندارد.

گزینه ۴»: در این گزینه اساساً عبارت با دلالت‌های گوناگون وجود ندارد و می‌توان گفت که همگی با دلالت مطابقی به‌کار رفته‌اند. پس مغالطه توسل به معنای ظاهری وجود ندارد. (این گزینه دارای «مغالطه ابهام در مرجع ضمیر» است؛ زیرا ضمیر متصل «ش» در کلمه «تلفنش» دو مرجع و صاحب می‌تواند داشته باشد: ۱. تلفن مدیر بوده که زنگ خورده ۲. تلفن دانش‌آموز بوده که در حال صحبت با مدیر زنگ خورده)

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)



اقتصاد

۹۱- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

ریال $۶۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۵۰۰ \times ۱۲۰,۰۰۰ =$ درآمد سالیانه بنگاهریال $۲۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ =$ اجاره سالیانه بنگاهریال $۴۸۰,۰۰۰ = ۴,۰۰۰ \times ۱۰ \times ۱۲ =$ حقوق سالیانه کارمندانریال $۱۵,۰۰۰,۰۰۰ =$ خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانهریال $۴۸,۰۰۰ = \frac{۱۰}{۱۰۰} \times ۴۸۰,۰۰۰ =$ یول آب و برق، گاز، عوارض شهرداری و مالیات سالانهمجموع هزینه‌های سالیانه بنگاه $۲۴,۰۰۰,۰۰۰ + ۴۸۰,۰۰۰ + ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ =$ ریال $۳۹,۵۲۸,۰۰۰ =$

هزینه‌ها - درآمد = سود (یا زیان)

 $۲۰,۴۷۲,۰۰۰ = ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۹,۵۲۸,۰۰۰ =$

چون میزان درآمد بنگاه از هزینه‌ها بیشتر است؛ بنابراین بنگاه اقتصادی از

عملکرد خود سود کسب کرده است.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۹۲- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند؛ بیانگر ویژگی «یادگیرنده» است.

گزینه «۳»: ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند؛ بیانگر ویژگی «نوآور» است.

گزینه «۴»: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند؛ بیانگر ویژگی «سازمان‌دهنده» است.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحه ۶)

۹۳- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

بررسی موارد نادرست:

- از آنجا که معمولاً دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود، ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.

- درآمد این افراد به صورت غیرطبیعی زیاد است.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحه ۹)

۹۴- گزینه «۴»

(سارا معصوم‌زاده)

الف) امروزه بسیاری از کسب و کارها در ایران به شکل شخصی هستند. بیشتر آن‌ها کوچک مقیاس هستند و در همه نوع فعالیتی از کشاورزی تا صنعت حضور دارند.

ب) انجام تدریس خصوصی با استخدام یکی از دوستان، کسب و کار شخصی است چرا که از نظر قانونی با کسی شریک نیستید و مسئولیت تمام تصمیمات مهم، سخت و دشوار به عهده شماست.

پ) مزایای ایجاد شرکت سهامی: ۱- مسئولیت محدود برای سهام‌داران، ۲- امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی، ۳- امکان رقابت بالاتر، ۴- تخصص‌گرایی.

ت) شرکت تعاونی با هدف تأمین نیازمندی اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضع اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند.

ث) یکی از انواع شرکت‌ها، مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه هستند.

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴، ۱۵، ۱۸ و ۱۹)

۹۵- گزینه «۳»

(سارا معصوم‌زاده)

$$۱۰۰ \times \frac{\text{تعداد سهام فرد}}{\text{کل سهام شرکت}} = \text{درصد مالکیت فرد}$$

$$\frac{۵}{۵} = \frac{۳۰۰۰}{۵۴۰۰۰} \times ۱۰۰ \approx \text{مالکیت آقای (الف)}$$

(ب)

$$۸۱۰۰ = \frac{۵۴۰۰۰ \times ۱۵}{۱۰۰} \Rightarrow \frac{۱۵}{۱۰۰} = \frac{?}{۵۴۰۰۰} \Rightarrow \text{تعداد سهام برادر آقای (الف)}$$

پ) هر فرد به اندازه سهمش در سود و زیان شریک است؛ بنابراین:

$$\frac{۵}{۱۰۰} \times ۵۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۳,۱۳۵,۰۰۰,۰۰۰$$

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۶)

۹۶- گزینه «۴»

(سارا معصوم‌زاده)

هزینه فرصت هر انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که هنگام انتخاب از دست می‌رود.



ابتدا سود حاصل از همه گزینه‌ها را به دست می‌آوریم:

واحد پولی $150 \times 200,000 = 30,000,000$: سود توت‌فرنگی

واحد پولی $200 \times 80,000 = 16,000,000$: سود موز

سود انبه $165 \times 120,000 = 19,800,000$

واحد پولی $150 \times 20,000 = 3,000,000$: سود هندوانه

واحد پولی $120 \times 60,000 = 7,200,000$: سود طالبی

بنابراین گزینه‌ای که بیشترین سود را دارد (کاشت توت‌فرنگی)، گزینه‌ای است که از نظر اقتصادی به صرفه است. پرسودترین انتخاب بعدی (کاشت انبه)، هزینه فرصت این انتخاب محسوب می‌شود. یعنی با انتخاب کاشت توت‌فرنگی از مبلغ حاصل از کاشت انبه صرف‌نظر کرده‌ایم.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۹۷- گزینه ۱»

الف) باید ببینیم در کدام حالت مقدار برابر از هر دو گوشت برابر با قید بودجه ما خواهد بود:
گزینه‌های «۱ و ۴»:

با قید بودجه برابر است. $2700 = (5 \times 400) + (5 \times 140) \Rightarrow 5$ کیلو

گزینه «۲»:

کم‌تر از قید بودجه است. $2160 = (4 \times 400) + (4 \times 140) \Rightarrow 4$ کیلو

گزینه «۳»:

بیش‌تر از قید بودجه است. $3240 = (6 \times 400) + (6 \times 140) \Rightarrow 6$ کیلو

ب) برای اینکه بدانیم انتخاب کدام گوشت، برای پذیرایی از مهمان‌ها به صرفه‌تر است، باید ببینیم برای پاسخ‌گویی به ۳۰ نفر، چند کیلو از کدام نوع گوشت مورد نیاز است و در نهایت آن مقدار گوشت را در مبلغ هر کیلو گوشت ضرب کنیم، هر گوشتی که مبلغ خرید آن کمتر باشد، انتخاب به صرفه‌تری خواهد بود:

گوشت سفید $30 \div 5 = 6 \Rightarrow 6 \times 140,000 = 840,000 = 840,000$

گوشت قرمز $30 \div 10 = 3 \Rightarrow 3 \times 400,000 = 1,200,000$

بنابراین خرید گوشت سفید برای این مهمانی به صرفه‌تر است.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۹۸- گزینه ۲»

(اصول عالی نژاد)

منابع تولید در حالت کلی، امکاناتی است که شما برای ارائه محصول یا خدمت خود در اختیار دارید. منابعی که در اختیار شما قرار دارد کمیاب است. این منابع کمیاب همان عوامل تولید هستند.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

۹۹- گزینه ۳»

(اصول عالی نژاد)

یکی از اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری، اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری است. وقتی که جنس ۵۰۰ هزار تومانی که ۵۰ درصد تخفیف دارد را بر جنس ۲۵۰ هزار تومانی ترجیح دهیم دچار این خطا شده‌ایم. در اینجا نیز خانم محمدزاده معتقد است تنها در صورتی قیمت یک جنس مناسب است که تخفیف داشته باشد.

(اصول انتخاب درست، صفحه ۳۱)

۱۰۰- گزینه ۳»

(اصول عالی نژاد)

باغچه خانه که در آن سبزی کاشته شد: منابع طبیعی (زمین)

ابزارآلات باغبانی که از آن‌ها استفاده می‌شود: سرمایه فیزیکی

باغبانی که برای هرس کردن درختان باغچه استخدام می‌شود: نیروی کار

علم و دانشی که در مدرسه کسب شده است: سرمایه انسانی

کود طبیعی و آبی که برای باغچه استفاده می‌شود: منابع طبیعی

مهارتی که برای فروش بخشی از سبزیجات باغچه به همسایگان به کار

گرفته می‌شود: سرمایه انسانی

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)



دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۱۹ مرداد

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
سپهر حسن‌خان‌پور، حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، نیلوفر امینی، آرین توسل، نازنین صدقی، محمدرضا اسفندیار	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

رای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه ۳»

(سپهر حسن فان پور)

غم‌خانه: خانه غم

تیره‌بخت: دارای بخت تیره / نوکیسه: دارای کیسه نو / بلندقامت: دارای

قامت بلند

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه ۱»

(سپهر حسن فان پور)

همه واژه‌های صورت سؤال و گزینه پاسخ از ساختار «بن مضارع + ان»

تشکیل شده است:

دو + ان / گری + ان / خند + ان / پریش + ان

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه ۲»

(نیلوفر امینی)

متن به طور کلی در مخالفت با این اندیشه است که اگر عاقل باشیم، هیجان

نخواهیم داشت.

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه ۴»

(نیلوفر امینی)

متن خشونت را صرفاً ابزار می‌داند و به همین دلیل بیان می‌کند که

نمی‌توان آن را ماهیت چیزی دانست. دیگر گزینه‌ها از متن بر نمی‌آید.

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه ۳»

(نیلوفر امینی)

متن در انکار لزوم برقراری رابطه بین رفتارهای جانوری و رفتارهای انسانی،

و یا حداقل در بیان بی‌فایده بودن آن است. برای مثال، از ازدحام جمعیت

انسانی که منجر به خشونت می‌شود سخن می‌گوید و می‌گوید برای فهم این

موضوع، نیازی به آزمایش موش‌ها نیست، مناطق پست و کثیف شهر این

موضوع را نشان می‌دهد.

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه ۲»

(عمیر اصفهانی)

یوزپلنگ‌ها کفتار نیستند، یعنی همه یوزپلنگ‌ها در دسته غیرکفتارها

می‌گنجند.

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه ۱»

(عمیر اصفهانی)

خود عدد سیزده، عددی دورقمی، اول و مضرب سیزده است. بنابراین سه

دسته باید در یک نقطه اشتراک داشته باشند. همچنین نه همه اعداد

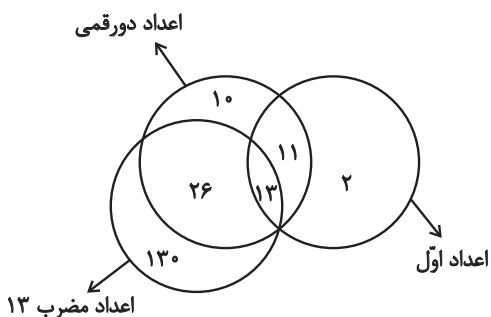
دورقمی اولند و نه همه اعداد اول دورقمی و نه همه اعداد مضرب سیزده

دورقمی‌اند و نه همه دورقمی‌ها مضرب سیزده. در نهایت، نه همه اعداد

مضرب سیزده عدد اولند و نه همه اعداد اول، مضرب سیزده. اما نکته‌ای که

هست، این که هیچ عدد مضرب سیزده عدد اول نیست مگر این که دورقمی

باشد. مثالی از جدول پرشده پاسخ:



(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه ۲»

(معمدرضا اسفندیار)

ساعت در هر ۱۲ ساعت، یعنی $۱۲ \times ۶۰ = ۷۲۰$ دقیقه، ۳۶ دقیقه عقبمی‌ماند، یعنی برای طی کردن ۱۲ ساعت $۷۲۰ + ۳۶ = ۷۵۶$ دقیقه زمان

لازم است.

حال در یک تناسب ساده معلوم می‌شود برای طی سه ساعت و نیم در

ساعت ما، یعنی $۲۱۰ = ۳ / ۵ \times ۶۰$ دقیقه، $۲۲۰ / ۵$ دقیقه زمان لازم است:

$$\frac{۷۲۰}{۷۵۶} \mid \frac{۲۱۰}{?} \Rightarrow ? = \frac{۲۱۰ \times ۷۵۶}{۷۲۰} = ۲۲۰ / ۵$$

(هوش ریاضی)



۲۵۹- گزینه «۴»

(آرین توسل)

عقربه ساعت شمار ۳۶۰ درجه را در ۱۲ ساعت طی می‌کند. پس در هر دقیقه $\frac{360}{12 \times 60} = \frac{1}{2}$ درجه حرکت می‌کند. عقربه دقیقه‌شمار در هر دقیقه

$\frac{360}{6} = 6$ درجه حرکت می‌کند. در ساعت ۶ عقربه ساعت‌شمار روی

ساعت ۶ و عقربه دقیقه‌شمار روی ساعت ۱۲ است، یعنی ۱۸۰ درجه اختلاف بین دو عقربه. حال اگر n دقیقه پس از ساعت ۶ این دو عقربه روی هم منطبق شوند، باید معادله زیر درست باشد:

$$180 + \frac{n}{2} = 6n \Rightarrow n = \frac{360}{11} = 32 \frac{8}{11} \text{ دقیقه}$$

(هوش ریاضی)

۲۶۰- گزینه «۱»

(آرین توسل)

در سال ۱۳۹۵، علی ۱۰ ساله و مسعود ۱۵ ساله است. بر اساس داده «ج» سعید در این سال ۲۰ سال دارد:

$$\frac{10 + 15 + ?}{3} = 15 \Rightarrow ? = 20$$

پس سعید متولد $1395 - 20 = 1375$ است، زمانی که مادر خانواده ۲۹ ساله بوده است. پس ۲۹ سال بعد سن مادر خانواده دو برابر سن سعید خواهد بود:

$$29 + x = 2x \Rightarrow x = 29$$

که این یعنی سال $1375 + 29 = 1404$.

(هوش ریاضی)

۲۶۱- گزینه «۲»

(فاطمه راسخ)

در ماه‌های سی روزه، آن روزهای هفته که به روزهای اول و دوم ماه مربوطند، پنج بار و دیگر روزهای هفته چهار بار وجود دارند:

$$\begin{array}{r} 30 \\ - 28 \\ \hline 2 \end{array} \quad \begin{array}{r} 7 \\ - 4 \\ \hline 3 \end{array}$$

عدد روزهای هر روز هفته نیز در ماه، یکی در میان زوج و فرد است، چرا که «هفت» خود عددی فرد است. اگر پنج روز هفته در ماه مهر در تاریخ‌هایی به عددهای زوج است، روزهای دوم، نهم، شانزدهم، بیست‌وسوم و سی‌ام ماه

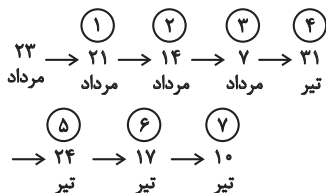
است. این روزها در این سؤال، یکشنبه است. پس دوشنبه و جمعه چهار بار و شنبه نیز پنج بار در ماه وجود دارد.

(هوش ریاضی)

۲۶۲- گزینه «۲»

(نازنین صدیقی)

اولین شنبه قبلی، ۲۱ مرداد است. از آن، شش تا هفت روز عقب می‌رویم:



پس هفت تا شنبه قبلی، ۱۰ تیر است. شش روز بعد از آن، ۱۶ تیر است. بنابراین روز تولد شخص مدنظر ما، ۱۶ تیر است. تا ۱۵ تیر سال آینده، او هنوز تولد چهارده سالگی خود را جشن نگرفته است، پس باید جمع شمعه‌های یک تا سیزده سالگی او را حساب کنیم:

$$1 + 2 + 3 + \dots + 12 + 13 = \frac{14 \times 13}{2} = 91$$

(هوش ریاضی)

۲۶۳- گزینه «۲»

(عمیر اصفهانی)

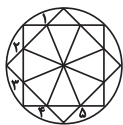
الف) روزی که دو روز قبلش، جمعه هفته بعد است: یکشنبه دو هفته بعد فردای روزی که دو روز قبلش، جمعه هفته بعد است: دوشنبه دو هفته بعد هفت روز پیش از فردای روزی که دو روز قبلش، جمعه هفته بعد است: دوشنبه هفته بعد

ب) روزی که دیروز سه‌شنبه هفته قبل بود: چهارشنبه هفته قبل

فردای روزی که دیروز سه‌شنبه هفته قبل بود: پنجشنبه هفته قبل

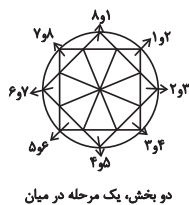
دوشنبه هفته بعد، دقیقاً یازده روز پس از پنجشنبه هفته قبل است.

(هوش ریاضی)



یک مرحله پادساعتگرد

(هوش غیرکلامی)

یک، دو، سه و چهار
مرحله ساعتگرد

دو بخش، یک مرحله در میان

گزینه ۴» ۲۶۸

(فاطمه راسخ)

در انتقال از چپ به راست در هر ردیف از الگوی صورت سؤال، طرح سقف ثابت می‌ماند. طرح شکل وسط به پایه می‌رسد و طرح قسمت کمان‌دار، به طرح شکل وسط می‌رسد.

(هوش غیرکلامی)

گزینه ۴» ۲۶۹

(عمیر اصفهانی)

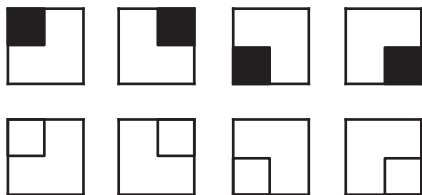
قسمت‌های مشترک ستون‌های چپ و راست در هر ردیف از الگوی صورت سؤال، با ۱۸۰ درجه دوران، در ستون وسط آن ردیف رسم شده است.

(هوش غیرکلامی)

گزینه ۴» ۲۷۰

(فاطمه راسخ)

هشت شکل 2×2 در هر ردیف در هر ستون از الگوی صورت سؤال دقیقاً یک بار تکرار می‌شود.



(هوش غیرکلامی)

(عمیر اصفهانی)

گزینه ۲» ۲۶۴

نیما و مینا هیچ کدام فرزند نخست نیستند. امین نیز از مینا کوچکتر است، پس فقط مبیناست که ممکن است در جایگاه نخست قرار گیرد. امین در جایگاه چهارم نیست، چرا که از نیما بزرگتر است. مینا نیز در جایگاه چهارم نیست، پس نیماست که چهارمین فرزند خانواده است. امین و مینا، در جایگاه‌های دوم و سوم هستند ولی جایگاه دقیق آنها معلوم نیست.

(هوش ریاضی)

گزینه ۱» ۲۶۵

(کتاب استعداد(تفلیلی هوش کلامی)

پاسخ‌های افراد حاضر در کلاس با هم متفاوت است؛ اما حقیقت یکی است، پس حتماً فقط و فقط یک نفر درست می‌گوید که آن یک نفر نمی‌تواند نفر پنجم باشد، زیرا اگر هیچ‌یک از افراد ورزش نکرده باشند، یعنی هر پنج نفر دروغ گفته و کسی ورزش نکرده است.

اگر نفر اول راست گفته باشد و چهار نفر ورزش کرده باشند، خودش هم که راستگوست ورزش کرده است، یعنی $3 = 4 - 1$ نفر دیگر هم باید ورزش کرده و راست گفته باشند، اما این با حرف سه نفر دیگر در تناقض است، پس نفر اول دروغ گفته و ورزش نکرده است. به همین ترتیب ثابت می‌شود افراد دوم و سوم هم دروغ گفته‌اند و ورزش نکرده‌اند. فرد چهارم راست گفته است، خودش تنها شخصی بوده است که ورزش کرده است.

(هوش ریاضی)

گزینه ۲» ۲۶۶

(عمیر اصفهانی)

تصویر در آینه وارون جانبی و در آب، معکوس است. در دیگر گزینه‌ها جایگاه پاها و یا جایگاه شاخک‌ها عوض شده است.

(هوش غیرکلامی)

گزینه ۴» ۲۶۷

(فاطمه راسخ)

سه الگو در صورت سؤال هست: